

bəbdən Mərkəzi Bərpanın da dili gödəlir. Düənən gecə əlahiddə göndərişlə gətirilmiş bir nəfər xəstə hansı otaqdasə əlavə çarpayı qoyulunca dəhlizdə qaldı... Bağımın gülü o ağır xəstələrə nisbət cənnət əhlidir. Qandım və müalicə həkiminin nə yazıç-pozacağını gözləmədən “yığışsaq, yaxşıdır”, - dedim. Hə, eldən gələn sözsəyaq “Dərziyə dedilər köç, iynəsini taxdı yaxasına”. Qət etdim və təzə-köhnəmizi toparlayıb, ertədən çıxartdım eşiyyə.

Qış qarıdadır. Bakı küləyinin cilovunu çəkən yoxdur, hey vıyıldayır. Məni əndişə sıxır. Nigarançılığım “pik” həddindədir. “Bağımın gülü belə havada yola dözəcəkmiz?!”

Səhər qəlyanaltısında bizi yedizdirənlərlə halallaşdıq. Bizə, yaxşı yol dilədilər, liftlə birinci mərtəbəyə düşər-düşməz yeni qayğı doğdu: əl çantamız yerində deyildi. Oğurlandığını deməzdim, tullantı bilib, yığışdırılmasına inanardım.

Son zamanlar diqqət çəkən olmuşuq. Söz yox, səbəbkar Bağımın gülüdür. Yolda əlimizdən tutanlar olur. Heyrətlərini gizlədə bilmirlər: - Maşallah, - məhriniz qarşılıqlıdır! - deyirlər.

Təbii etirafdan təsəlli tapırıq: - Bizdən çox yaşayasınız! Minnət çəkməyəsınız, deyirik.

Elə indi də qayğımızı çəkən bizdən çox oldu. Ən əvvəl əlil arabasında gəzən bələdçi talış balası oldu. O sözləri bir-birinə qataraq: - Baş həkim gələndə, - dedi, - çantanız orada idi, gül yeşiyinin yanında. Soruşdu. Dedim: O Sumqayıtdan gələn simpatiyəni qubalı kişi var a... Hə, o, xəstəsini aparır. Həkim xanım tanıdı. Telefonuna zəng gəldi, deyə tez getdi. Sanitardan soruşaram, bəlkə, harasa qoyub. Siz oturun, mən axtarıb taparam. Talış balası arabasını çox qovdu. Sanitar da, bir-birindən

Noyabr ayı üçüncü ongunlüyə addayacaqdı. Abşeron qar düşməmişdi. Üfüq jaləsinə bənzər Şübani dağları bozumtul görkəmdə idi. Heç qonaq-qaralı Beşbarmaqda, intizar gözlərini yollardan yığmayan Dübrarda da qar yoxdu. Amma soyuqdu, betər soyuqdu. Külək dövrən sürürdü. Dəlisoğlu Giləvar Bakı küçələrində tüqyan edir, ağac-uğacdan, eyvanlardan qopardığı əski-üskünü, yarpaqları, toz-tozanağı qənsərinə qatıb, belədən-eləyə, elədən-eləyə qova-qova buruq-buruq buruqlayır, zor göstərir, can üşüdürdü. Bu gərmiş gümrə, sağlam adama bəlkə də, əyləncə sayırdı. Mənim üçün yox! Giləvarın tamaşasına durub, oyunlarından həzz alması vaxtım nə gəzirdi?! Qayğılı idim. Üstünə su çilənmiş ana arı kimi uçmaz olmuşdum.

Naxoşdu Bağımın gülü. İki ongunlüyə yaxın bir zaman kəsiyində Sosial Müdafiənin Bərpa Xəstəxanasında müalicədəyəm.

Müalicəyə nəbələd deyil Bağımın gülü. Etiraf edirəm: cənnətməkan kəndimiz, xüsusən həyət-baxçamız könülaçan olsa da, imtiyaz və imkanlarımız daxilində Bağımın gülünü sanator, pansionat və kilinika müalicəsinə aparmışam. Ona mənəyə qonmamış, susuz qalmamışdı. Güman vardı, gərginlik keçirmişdir. Bərpaya cəhd edildi. İnam gəlmədi. Bağımın gülü şikayətlən-

(*memuar oçerk*)

Ləyaqət və ya qazanılmış üç manat

mir. Lap əvvəllərdə - köhnədə olan kimi; “Olana bərkət deyir!”

Mənim təzəliklə tanıdığım bu Mərkəzi Bərpa Xəstəxanası dəqiq ünvanlı - məhəlləsi, küçəsi bir söz: yeri-yurdu aşkar olsa da, gün-güzəranda, söz-söhbətdə “Zərifə Əliyeva adına göz xəstəxanasının yanı” kimi soruşulur. Növbəlidir Mərkəzi Bərpa Xəstəxanasına qəbul. Sənəddi, sübutlu almışdılar növbəyə Bağımın gülünü. Göz döyüb, vədə gözləmişdik, Hicran nə qədər uzun olsa, məhəbbət bir elə şirin olar.

Dəvət alanda bu unikal ocağın axar-baxarı ruhumuzu oxşadı, acımızı sildi.

Burada təminat, təchizat yetərincədir. Xidmət diqqətəlayiqdir.

Otaqlarda və hər mərtəbənin vestibülündə təzə, yumşaq mebel dəstləri, bir-birindən qalmayan geniş ekranlı televizorlar, hər an kara gələcək isti, soyuq su... Qədrincə və lazım olan təzə sanitar eksisuarları var. Xəstələrin istifadəsində olan fərdi yataq otaqları dəhliz və vestibüllər xalça və kilimlərlə döşənmişdir. Tibbi tələblərə uyğun təchizatlı ümumişlək çarpayılar xəstələrin sərəncamındadır. -Qidalanma ön plandadır. Aşxana işçiləri növbələşirlər. Yaddaşları təqdirə layiqdir. Xəstələri adbaad öz yaxın kimsənələri kimi qarşılayır, sərbəst davranışı olmayanlara nahar yataq otağına daşınır. Nəzərə gələnlərin ümidlərini saydım. Geniş və möhtəşəm binanın memarlıq sanbalına sözüm yetmədi. Borclu bilirdim özümü: Mərkəzi Bərpanın gülünü unutsam eyibli olaram, olmazın günaha bataram ideal təmizlik bal arısı ailəsindəki qədər pak və səmimidir. Burada hər şey seçmə və qüsursuzdur. Savaşda, iş yerində və məişətdə yaralanmış, travma almış, kantuziya keçirmiş yarımcan xəstələrə dövlət qayğısı kimi hesablanmışdır. Bir söz, xəstə “neylim, necə eləyim?” deməsin. Öyrəndim ki, indiki durumda bu unikal müəssisəyə Nüsabə ayıqlıqlı, Xan qızı Nətvən timsallı həkim Ləman xanım rəhbərlik edir. İşdə ciddi, davranışda mələk!..

Söz yox, vəsait-yuxarıda söylədiklərimin mayası Dövlətin öz vətəndaşına qayğısıdır. Məyər Dövlət qayğısı təkcə Sosial Müdafiənin Mərkəzi Bərpa Xəstəxanasını göstərilir? Ayrılmış vəsaitdən təyinatına görə səmərəli istifadə etmək vəzifə borcu olmaqla yanaşı, həm də vətəndaşlıq ləyaqətidir. Hə, məhz ləyaqət! Yəni, əxlaqı keyfiyyət! Mən ünsiyyətdə olduğum xəstələrin adını soruşmadım. Utandım. Ar bildim. Hər birinin seriallara sığışmayan sərgüzəşti, mətanəti düçar olduğu aqibəti var. Mərkəzi Bərpada uzaq-yaxın, bütün bölgələrdən imtiyazı olan təmsilçilər vardır. Naxçıvanlılar daha çoxdur. Onların şirin-şəkər ləhcələrində vəqilərə qulaq asmaq dərdi-səri unutturur.

Qış qarıdadır. Bakı küləyi üç yaşar ayqır kimi cilo gəmirir. Əl-ayaqdan qalmış yarı huşyar şil-şikəst əlillər kiçik bir işartı ümidi ilə pansionat və azarxanalara üz tuturlar. Yaşı çox, boyu yekə Şağan pansionatı axsayıb, təmirə bağlanıb. İrəlindən növbəyə yazılmış neçə-neçə xəstə peşman olmasın, neyləsin?! Bu sə-

qalmayan şəfqət bacıları da gəldi. Çantadan xəbər verən olmadı.

Hərə öz mülahizəsini açma-çəda bir cavan oğlan: Nənə, -dedi, -dur, aparım səni maşına. Ləman xanım tapşırı ki, sizi avtovağzala təkin aparım. Çantanız maşındadır. Ətrafımıza yığılanların üz-gözündə sevinc, gülüş doğdu.

Bələdçi talış balasına ehtiramımı ifadə edirmiş sağ əlimi havada yellədir, jigulinin arxa qapısını açdım və əvvəl Bağımın gülünü içəri buraxıb, özüm də yanında oturdum. Bağımın gülü maşında rahat getdi.

Sürücü bir dəfə soruşdu: - Hara gedirsiz?

Mən elə bayaq sözü-sözə qoşan talış balası sayaq çox üyütdüm: - Evimiz Sumqayıtdadır, əliniz çatan yerdə bizi Sumqayıt maşınına yetirin, - dedim. Maşın avtovağzal, ekoloji müfəttişliyi, Xırdalan dairəsini də ötdü, saxlamadı. Yersiz qatib-qarışdıracağımdan ehtiyatlanıb, susdum. Ancaq Sumqayıtda iki-üç söz: - Burdan sağa! Ordan sola! - dedim. Evimizin həyət qapısında mən təkid etdim, yalvardım. Ancaq əlimdəki üç təkliyi sürücüyə verə bilmədim: - Məni, - dedi, - Ləman xanım göndərib, pul ala bilmərəm. Xahiş onu ovundurmadı.

Külək elə dünəndən bəri cövlan etdiyi tərzdə dövrən sürürdü. İgidliyini göstərdi, fürsət tapıb, əlimdəki manatları qopardı. Sürücü heyə gəldi, quş təkin uçdu, küləyin istəyini gözündə qoydu, manatları küləyin cəngindən birər-birər aldı və mənə tərəf gəldi.

- Sən o manatları qazandı, - dedim və ikimiz də güldük.

Qüdrət, Tat.